

Opdracht 11

Vertaal tekst 17.2

Tekst 17.2

De Romeinen blijven Hannibal opjagen Uiteindelijk komt hij terecht bij Prusias, koning van Bithynia, zijn laatste halte.

[12] Quae dum in Asia geruntur, accidit casu, ut legati Prusiae Romae apud T. Quintium Flaminium consularem cenarent atque ibi de Hannibale mentione facta ex his unus diceret eum in Prusiae regno esse. 2 Id postero die Flaminius senatui detulit. Patres conscripti, qui Hannibale vivo
5. numquam se sine insidiis futuros existimarent, legatos in Bithyniam miserunt, in his Flaminium, qui ab rege peterent, ne inimicissimum suum secum haberet sibi dederet. 3 His Prusias negare ausus non est: illud recusavit, ne id a se fieri postularent, quod adversus ius hospitii esset: ipsi, si possent, comprehenderent; locum ubi esset, facile inventuros. Hannibal
10. enim uno loco se tenebat, in castello, quod ei a rege datum erat muneri, idque sic aedificaverat, ut in omnibus partibus aedificii exitus haberet, scilicet verens, ne usu veniret, quod accidit. 4 Huc cum legati Romanorum venissent ac multitudine domum eius circumdedissent, puer ab ianua prospiciens Hannibali dixit plures praeter consuetudinem armatos
15. apparere. Qui imperavit ei, ut omnes fores aedificii circumiret ac propere sibi nuntiaret, num eodem modo undique obsideretur. 5 Puer cum celeriter, quid esset, renunciavisset omnisque exitus occupatos ostendisset, sensit id non fortuito factum, sed se peti neque sibi diutius vitam esse retinendam. Quam ne alieno arbitrio dimitteret, memor pristinarum
20. virtutum venenum, quod semper secum habere consuerat, sumpsit. [13] Sic vir fortissimus, multis variisque perfunctus laboribus, anno acquievit septuagesimo.

accidere 3, -cidi gebeuren
 acquiescere 3, -quievi tot rust komen, sterven
adversus + acc. tegen
 aedificare bouwen
aedificium gebouw
 alienus vreemd, van een ander
 apparere 2 verschijnen
arbitrium beslissing
 armatus gewapende
ausus est heeft gedurfd
 Bithynia Bithynië
 castellum fort
casus toeval
 celer snel
 cenare dineren
circumdare, -dedi omsingelen
comprehendere grijpen; *coni. bevel*
indirecte rede: dat zij moesten
consuetudo, -dinis gewoonte
consuevi pf. gewoon zijn
 consularis oud consul
 dare muneri ten geschenke geven
dedere 3 overgeven
deferre, -tuli, -latus berichten
dimittere verliezen
 diu lang
 existimare menen
exitus 4 uitgang
 fieri worden, gebeuren,
 gedaan worden
 fores *pl.* deur, ingang
fortuito toevallig
gerere 3, gessi, gestus doen
hospitium gastvriendschap
 huc hierheen
 ianua deur
 inimicus vijandig
insidiae pl.t. hinderlaag
 invenire, -veni, -ventum vinden

invenire, -veni, -ventus vinden
ius, iuris n recht
 labor inspanning
legatus gezant
memor + gen. denkend aan
 mentio *f*, -ionis melding
multitudo, -dinis menigte
munus, -eris geschenk; *hier dat.*
fin.
 negare weigeren
num afh. vraag of
 nuntiare berichten
obsidere 2 belegeren
occupare bezetten
ostendere 3, -tendi tonen
pars, partis deel
patres conscripti heren senatoren
 perfunctus + *abl.* voltooid hebbend
posterus volgend
postulare eisen
praeter +acc. meer dan
 pristinus oud
propere adv. haastig
prospicere 5 in de verte kijken
 Prusia(s) *1e* Prusias
recusare weigeren
petere 3 ab vragen aan
 regnum koninkrijk
retinere 2 behouden
 Romae te Rome
 scilicet namelijk
sumere 3, sumpsi, sumptus gebruiken
tenere 2 houden
undique van alle kanten
 usu venit het gebeurt **werkelijk;**
dat. finalis
 varius verscheiden
 venenum vergif
 verens vrezend
 vivus levend

Opdracht 12

leer de oude vertaling van tekst 17.2 en de leerwoorden.

Opdracht 13

Beantwoord onderstaande vragen.

1. Hoe/in wat voor constructie is 'quae' in r 1 gebruikt?
2. In de eerste zin r 1/2 van tekst 17.2 valt alliteratie op. Laat zien.
3. Wat voor constructie is 'Hannibale vivo' r4?
4. Vertaal 'sine insidiis' in r 5 met één woord.
5. Susceptum in r 10 is een metafoor. Leg dat uit.
6. Verklaar het gebruik van de coni. 'peterent' in r6.
7. Op wie slaat 'suum' in 6 en op wie 'se(cum)' in 7 terug?
8. Waarnaar verwijst 'id' in r.8.
9. Waarom staat er in r 10 niet 'in uno loco'?
10. Waarom staat 'accidit' in r 12 niet in de conjunctivus?
11. In r 12/15 is sprake van een hyperbaton. Laat dat zien.
12. Hoe is 'Qui' in r 15 gebruikt?
13. Benoem en verklaar 'sibi' in r 18.
14. Geef een voorbeeld van zijn 'pristinorum virtutum' r 20.
15. In de r 21/2 is er sprake van een eufemisme. Laat dat zien.